

Uchwała Nr V/29/19
Rady Powiatu Mogileńskiego
z dnia 1 lutego 2019 r.

w sprawie: uchwalenia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Mogileńskiego na lata 2019- 2021.

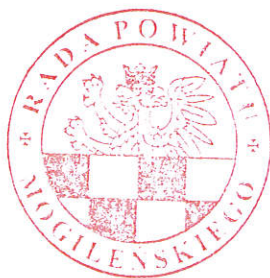
Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3a, art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U z 2018 r., poz. 995, 1000, 1349, 1432, 2500) oraz art. 180 pkt 1, art. 182 ust. 6 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2018 r., poz. 998, 1076, 1544)

Rada Powiatu Mogileńskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Mogileńskiego na lata 2019- 2021, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Powiatu

Robert Musidlowski

Uzasadnienie

Art. 180 pkt.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazujący, że do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3 – letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych stał się podstawą opracowania Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Mogileńskiego na lata 2019-2021. Jego głównym celem jest „Podtrzymywanie i rozwój systemu pieczy zastępczej, wspieranie rodzin zastępczych w opiece i wychowaniu dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, pomoc w pokonywaniu pojawiających się trudności oraz wspieranie wychowanków pieczy zastępczej”.

Zgodnie ze wskazaną na wstępie ustawą zadania związane z zapewnieniem dzieciom opieki zastępczej należą do zadań własnych powiatu, tym samym podjęcie uchwały jest uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU
Robert Musiałowski

Załącznik do uchwały Nr V / 29 /19
Rady Powiatu Mogileńskiego
z dnia 1 lutego 2019r.

**POWIATOWY PROGRAM ROZWOJU
PIECZY ZASTĘPCZEJ
DLA
POWIATU MOGILEŃSKIEGO
NA LATA 2019 – 2021**

Mogilno 2019

1

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU
Robert Musiałowski

SPIS TREŚCI

- I. Wstęp (str.3)
- II. Pojęcie pieczy zastępczej w literaturze przedmiotu (str.4)
- III. Diagnoza pieczy zastępczej w Powiecie Mogileńskim (str.6)
  - 3.1 Powody umieszczania dzieci w pieczy zastępczej (str.6)
  - 3.2 Charakterystyka rodzinnej pieczy zastępczej (str.7)
    - 3.2.1 Dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej poza terenem Powiatu Mogileńskiego (str.9)
    - 3.2.2 Dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo- wychowawczych (str.10)
  - 3.3 Limit rodzin zastępczych zawodowych (str.10)
  - 3.4. Analiza SWOT – piecza zastępcza w Powiecie Mogileńskim (str.11)
- IV. Podstawy prawne Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej (str.12)
  - 4.1 Działania i regulacje prawne związane z funkcjonowaniem Programu (str.12)
  - 4.2 Zadania własne powiatu wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (str.14)
- V. Cele i zadania Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na terenie Powiatu. Mogileńskiego na lata 2019 – 2021 (str.15)
  - 5.1 Działania związane z realizacją Programu (str.15)
    - 5.1. 2 Harmonogram (str.15)
- VI. Realizatorzy Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Mogileńskiego na lata 2019 – 2021 (str.20)
- VII. Źródło finansowania zadań Programu (str.20)
- VIII. Beneficjenci Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Mogileńskiego na lata 2019– 2021 (str.20)
- IX. Monitoring (str.21)
- X. Podsumowanie (str.22)

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU
Robert Musiałowski

I. Wstęp.

Pierwszym, naturalnym i podstawowym środowiskiem każdego dziecka kształtującym i mającym wpływ na jego wszechstronny jest rodzina. Franciszek Adamski wskazuje, że rodzina stanowi integralną część każdego społeczeństwa, jest środowiskiem życiowym niemal każdego człowieka, środowiskiem naturalnym, do którego przynależność opiera się na podstawie urodzenia. To miejsce, w którym realizuje się proces wychowania i rozwoju nie tylko młodego pokolenia, ale wszystkich członków rodziny poprzez wzajemne na siebie oddziaływanie (F. Adamski, Rodzina. Wymiar społeczno- kulturowy, Kraków 2002). Jej szczególna rola polega na tym, że rodzina jest naturalnym i niezastąpionym środowiskiem narodzin i rozwoju człowieka, w niej zarówno dziecko, jak i człowiek dojrzały zaspokajają swoje podstawowe potrzeby. Ten naturalny charakter rodziny wynika zwłaszcza z tego, że jest ona jedyną grupą społeczną, która rozwija się nie tylko przez przyjmowanie nowych członków z zewnątrz, ale przede wszystkim przez wewnętrzny rozwój-rodzenie dzieci. (L.Kocik, Rodzina w obliczu wartości i wzór życia ponowoczesnego świata, Karków 2006).

Niestety nie każda rodzina prawidłowo wypełnia swe funkcje pomimo otrzymanego wsparcia w wyniku czego dzieci często nie mają możliwości wychowywania się w rodzinie swojego pochodzenia. Wówczas koniecznym staje się zapewnienie dziecku, którego rodzice zostali pozbawieni czasowo lub na stałe władzy rodzicielskiej pieczy zastępczej w formie rodzinnej lub w formie instytucjonalnej. Te systemowe rozwiązania są zgodne zapisami art. 72 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej brzmiącym: „Dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych”.

W celu zapewnienia opieki każdemu dziecku jej pozbawionemu oraz w akcie wypełnienia powierzonych zadań w odpowiedzialny sposób samorządy terytorialne tworzą gminne programy wspierania rodziny oraz powiatowe programy rozwoju pieczy zastępczej.

Zachodzące w kraju zmiany społeczno- polityczne silnie oddziałują na rodzinę. Wzrost oczekiwań, frustracje wynikające z niemożności zaspokojenia potrzeb, utrata autorytetów, rosnący pęd życia wpływa niekorzystnie na podstawową komórkę społeczną, czego często konsekwencją jest rosnącą liczbę rozwodów, preferowanie przez młodych ludzi alternatywnych form życia rodzinnego, migracje zarobkowe rodziców i związaną z tym problematykę eurosieroctwa, uzależnienia, przemocy, trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

Rodzina borykająca się ze skutkami zachodzących zmian, z nieumiejętnością podążania za nimi i brakiem zdolności do adaptacji w zmieniających się warunkach powoduje powstawanie szeregu dysfunkcjonalności i utrwała już istniejące. Zaburza to często prawidłowy rytm funkcjonowania

rodziny, a tym samym wpływa destrukcyjnie na jej członków. Nieprawidłowe, zaburzone czy wręcz patologiczne zachowania dorosłych (rodziców) uniemożliwiają lub w sposób znaczący zaburzają prawidłowy rozwój dzieci. Pozbawione podstawowych potrzeb a nade wszystko miłości, zainteresowania, poczucia bezpieczeństwa i stabilizacji wyraźnie i dotkliwie odczuwają kryzys rodziny.

W obliczu takiej sytuacji koniecznym staje się wkroczenie w życie rodziny pomocy państwa i wprowadzenia rozwiązań systemowych, do jakich należy m.in. objęcie dzieci pieczą zastępczą.

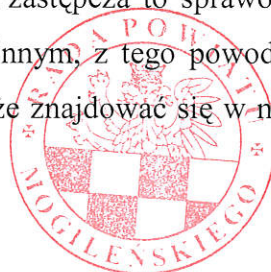
W Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2019 – 2021 dla Powiatu Mogileńskiego ujęta została potrzeba promowania i szerzenia idei zastępczego rodzicielstwa konieczność wspierania, udoskonalania i stwarzania takich warunków, które pozwoliłyby rodzicom zastępczym tworzyć środowisko bezpiecznego i zrównoważonego rozwoju, a także podtrzymywanie ale i rozwój systemu pieczy zastępczej, którego kolejnym elementem stała się placówka opiekuńczo- wychowawcza. Zatem z uwagi na powyższe tworzy się program wspierania rozwoju pieczy zastępczej, którego głównym celem jest *„Podtrzymywanie i rozwój systemu pieczy zastępczej, wspieranie rodzin zastępczych w opiece i wychowaniu dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, pomoc w pokonywaniu pojawiających się trudności oraz wspieranie wychowanków pieczy zastępczej”*.

Dokument ten jest kontynuacją działań podejmowanych w latach poprzednich a ujętych w Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Mogileńskiego na lata 2016-2018 przyjętego Uchwałą Nr XIV/79/16 Rady Powiatu w Mogilnie z dnia 30.03. 2016 roku.

II. Pojęcie pieczy zastępczej w literaturze przedmiotu.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2018r., poz. 998 z późn. zm.) system pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji oraz działań, które mają na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

W Konwencji o Prawach Dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989 r. określono, że piecza zastępcza to sprawowanie pieczy nad dzieckiem przebywającym poza swym środowiskiem rodzinnym, z tego powodu, że zostało ono czasowo lub stale tego środowiska pozbawione lub nie może znajdować się w nim ze względu na

swoje dobro.

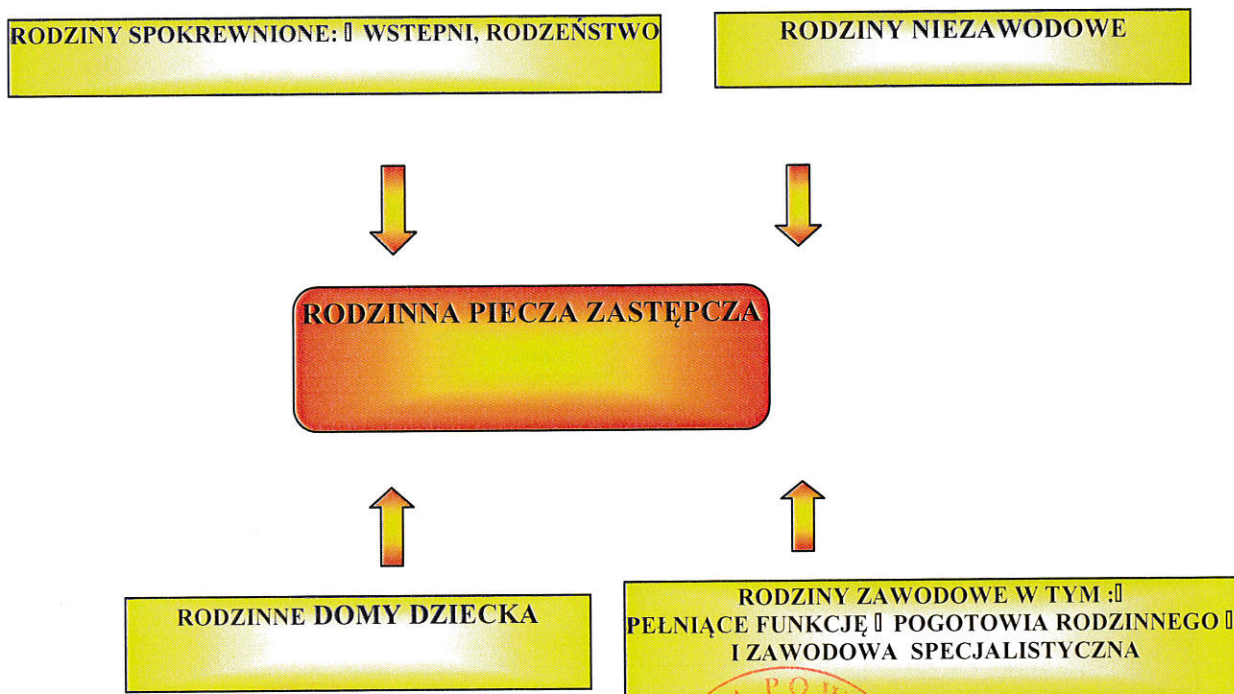
Pieczą zastępczą jest sprawowana w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Zarówno jedna jak i druga forma winny zapewniać zaspokajanie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno – rekreacyjnych, a także przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia. Istotne jest również wyposażenie dziecka w umiejętność pokonywania trudności życiowych oraz nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami. Nieodzownym zadaniem powierzonym pieczy zastępczej jest praca z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r., poz. 998 z późn. zm) formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

a) Rodzina zastępcza :

- spokrewniona – tworzona przez wstępnych lub rodzeństwo;
- niezawodowa – małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka;
- zawodowa – w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna.

b) Rodzinny dom dziecka,

III. Diagnoza pieczy zastępczej w Powiecie Mogileńskim.

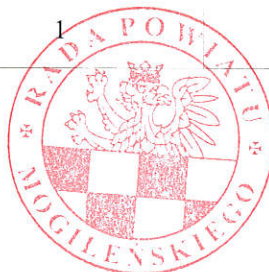
3.1. Powody umieszczania dzieci w pieczy zastępczej.

Umieszczenie dziecka w instytucjonalnej bądź rodzinnej formie pieczy zastępczej następuje na mocy postanowienia sądu. Ograniczenie władzy rodzicielskiej jest skutkiem dysfunkcyjności rodzin, która ma różne przyczyny i oblicza. Na terenie Powiatu Mogileńskiego możemy wyróżnić następujące przyczyny umieszczania dzieci w pieczy zastępczej:

Tabela nr 1. Powody umieszczania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Mogileńskiego (czerwiec 2018 r.)

RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA			
PRZYCZYNY	ZAWODOWE RODZINY ZASTĘPCZE	NIEZAWODOWE RODZINY ZASTĘPCZE	SPOKREWNONE RODZINY ZASTĘPCZE
SIEROCTWO	0	0	1
PÓLSIEROCTWO	0	0	3
UZALEŻNIENIE RODZICÓW W TYM :			
- OD ALKOHOLU	6	7	6
- PRZEMOCY W RODZINIE	5	0	1
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZYCH	10	6	10
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ CO NAJMNIJ JEDNEGO Z RODZICÓW	0	2	0
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA CO NAJMNIJ JEDNEGO Z RODZICÓW	0	1	0
UBÓSTWO	0	0	0
POBYT ZA GRANICĄ CO NAJMNIJ JEDNEGO Z RODZICÓW (praca zarobkowa)	0	0	3
NIEODPOWIEDNIE WARUNKI MIESZKANIOWE	0	0	0
INNE	0	1	1

Źródło: dane własne.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU
Robert Musidłowski

3.2 Charakterystyka rodzinnej pieczy zastępczej.

Rodziny zastępcze to jedna z form opieki nad dzieckiem, które zostało jej pozbawione. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie - jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej podejmuje działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom pozbawionym opieki ze strony rodziny pochodzenia, tworząc system pieczy zastępczej na terenie Powiatu Mogileńskiego. Tym samym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie poprzez realizację powierzonych mu zadań koordynuje rodzinną pieczę zastępczą od momentu doboru kandydatów aż po usamodzielnienie powierzonych jej wychowanków. Niezwykle istotnym, oprócz nadzorowania rodzin zastępczych, jest udzielanie efektywnego wsparcia poprzez szkolenia, poradnictwo psychologiczne i terapeutyczne. Centrum dokłada wszelkich starań aby wzmacniać kompetencje rodziców zastępczych i przeciwdziałać zjawisku wypalenia zawodowego.

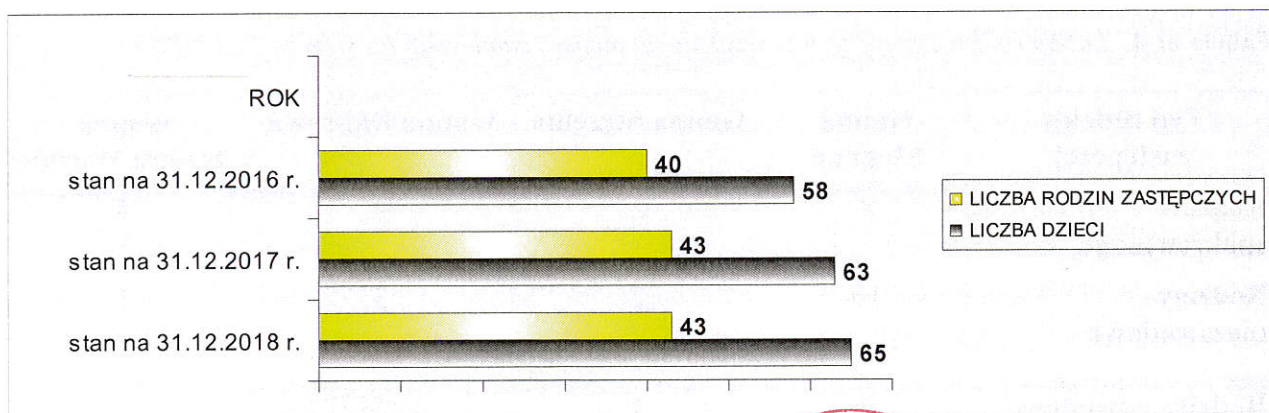
Poniższe dane charakteryzują rodzinną pieczę zastępczą na terenie Powiatu Mogileńskiego w poszczególnych latach.

Tabela nr 2. Liczba rodzin zastępczych na terenie Powiatu Mogileńskiego w latach 2016– 2018.

Lp.	Rok	Liczba rodzin zastępczych (ogółem)
1	2016- stan na 31.12.2016 r.	40
2	2017- stan na 31.12.2017 r.	43
3	2018- stan na 31.12.2018 r.	43

Źródło: dane własne

Wykres nr 1. Liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci umieszczonych w pieczy na terenie Powiatu Mogileńskiego w latach 2016– 2018.

Źródło: dane własne

Powyższe dane obrazują, że liczba rodzin zastępczych na terenie Powiatu Mogileńskiego od

dwóch lat nie ulega zmianie. Niewielka jest także zmiana dotycząca ilości dzieci w nich umieszczonych. Obecnie w rodzinach zastępczych przebywa najwięcej dzieci.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby poszczególnych rodzin zastępczych w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Tabela nr 3. Liczba rodzin zastępczych w latach 2016 – 2018 wg klasyfikacji wynikającej z Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Lp.	Rok	Rodziny spokrewnione	Rodziny niezawodowe	Rodziny zastępcze zawodowe
1	2016	18	12	10
2	2017	19	15	9
3	2018 stan na 31 grudnia 2018 r.	19	16	8

Źródło: dane własne

Jak wynika z danych z powyższej tabeli, na terenie Powiatu Mogileńskiego przeważała liczba rodzin zastępczych spokrewnionych. Zwraca jednak uwagę fakt, że liczba rodzin zastępczych zawodowych utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Nie oznacza to, że ilość rodzin pełniących swe funkcje zawodowo jest wystarczająca. Bowiem zgodnie z danymi z 31.12.2018 r. w tych rodzinach przebywa 22 dzieci. Zatem konieczność zapewnienia pieczy zastępczej kolejnym dzieciom może sprawiać trudność, zwłaszcza, jeśli dotyczyć to będzie rodzeństwa.

Poniższa tabela obrazuje liczbę rodzin zastępczych ze względu na miejsce ich zamieszkania na terenie powiatu.

Tabela nr 4. Liczba rodzin zastępczych ze względu na miejsce zamieszkania- stan na 31.12.2018 r.

Typ rodziny zastępczej	Gmina Mogilno	Gmina Strzelno	Gmina Dąbrowa	Gmina Jeziora Wielkie
Rodziny spokrewnione	8	2	4	5
Rodziny niezawodowe	10	2	3	1
Rodziny zawodowe	3	4	1	0
Ogółem	21	8	8	6

Źródło: dane własne

Podsumowując powyższe dane należy uznać, że najwięcej rodzin zastępczych każdego typu zamieszkuje w Gminie Mogilno. Prawdopodobnie wynika to z faktu, że Gmina Mogilno zajmuje największy obszar na terenie powiatu. Kolejne miejsce pod względem ilości rodzin zastępczych zajmuje Gmina Strzelno oraz Gmina Dąbrowa i Gmina Jeziora Wielkie.

Dokonując charakterystyki rodzinnej pieczy zastępczej należy także wskazać wiek dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. Cechę tę ilustruje tabela oraz wykres poniżej :

Tabela nr 5. Liczba dzieci w rodzinach zastępczych, z podziałem ze względu na wiek zamieszkałych na terenie Powiatu Mogileńskiego

LICZBA DZIECI – ze względu na wiek (dane na 30 czerwca 2018 r.)			
WYSZCZEGÓLNIENIE	RODZINA ZASTĘPCZA ZAWODOWA	RODZINA ZASTĘPCZA NIEZAWODOWA	RODZINA ZASTĘPCZA SPOKREWNIONA
Poniżej 1 roku	0	0	0
od 1 roku do 3 lat	1	0	1
od 4 do 6 lat	3	1	1
od 7 do 13 lat	11	10	14
od 14 do 17 lat	6	3	4
od 18 do 24 lat	0	3	5

Źródło: dane własne

Tabela obrazuje rozpiętość wiekową dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. W rodzinach zastępczych zawodowych najliczniejszą grupę stanowią dzieci w wieku 7-13 lat. Podobnie przedstawia się to w rodzinach niezawodowych oraz. Najmniej liczną grupę stanowią dzieci poniżej jednego roku życia oraz w wieku od 4-6 lat.

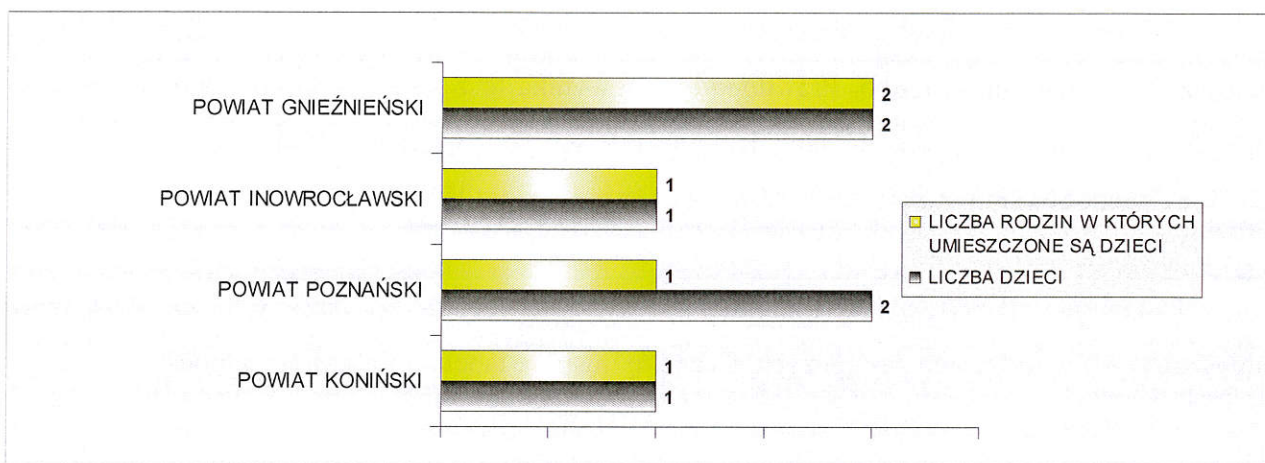
3.2.1 Dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej poza terenem Powiatu Mogileńskiego.

Dzieci z terenu Powiatu Mogileńskiego są umieszczane na mocy zawartych porozumień na terenie innych powiatów, co przedstawia wykres poniżej. Koszty związane z opieką i wychowaniem dzieci ponosi Powiat Mogileński

Wykres nr 2. Liczba dzieci umieszczonych na terenie innych powiatów oraz liczba rodzin, w których umieszczone są te dzieci – stan na dzień 31.12.2018 r.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU
Robert Musidłowski

Źródło: dane własne

3.2.2 Dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo- wychowawczych.

Decyzją Nr WPS.IX.9423.1.2018.DS z dnia 31 października 2018 roku Wojewoda Kujawsko- Pomorski wydał zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej na terenie Powiatu Mogileńskiego. Jest to jedno z zadań własnych powiatu jest zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w placówkach opiekuńczo- wychowawczych oraz prowadzenie placówek opiekuńczo- wychowawczych. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie w wyniku intensywnie podejmowanych działań i starań doprowadziło do pozyskania środków, na utworzenie placówki opiekuńczo- wychowawczej.

Powstanie placówki opiekuńczo- wychowawczej jako kolejnego ważnego elementu systemu pieczy zastępczej na terenie Powiatu Mogileńskiego z jednej strony uchroniło przed koniecznością umieszczania dzieci na terenie innego powiatu, rozdzielaniem rodzeństwa, z drugiej natomiast umożliwiło zapewnienie opieki dzieciom z zaburzeniem zachowania, zaburzeniem rozwoju oraz chorym psychicznie, które z uwagi na konieczność udzielenia im specjalistycznej pomocy, pracy terapeutycznej, stałej opieki nie mogły zostać umieszczone w rodzinnych formach opieki.

Utworzenie placówki opiekuńczo- wychowawczej zapewnia opiekę i wychowanie dzieciom do czasu powrotu do rodziny naturalnej, a także pracę z rodziną dziecka, przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia. Obecnie w placówce przebywa 12 dzieci, w tym 5 dzieci z poza Powiatu Mogileńskiego (Powiat Pilski i Powiat Nakielski).

Troje dzieci z terenu Powiatu Mogileńskiego zostało przeniesionych z Domu Dziecka „Słoneczna przystań” do nowo powstałej placówki opiekuńczo- wychowawczej.

3.3 Limit rodzin zastępczych zawodowych.

W oparciu o art. 180 pkt 1 Ustawy o wspieraniu pieczy zastępczej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie w niniejszym Programie winno zawrzeć coroczny limit rodzin

zastępczych zawodowych. Uwzględniając aktualną sytuację, wiedzę doświadczenie koniecznym staje się sukcesywne zwiększanie ilości rodzin zastępczych pełniących swe funkcje zawodowo.

Na podstawie posiadanych danych charakteryzujących rozwój pieczy zastępczej na terenie Powiatu Mogileńskiego w minionych latach ustala się limit rodzin zastępczych zawodowych na lata 2019 do 2021, który przedstawiony został w tabeli poniżej. Limit rodzin zastępczych oznacza, że zakładamy, iż w każdym kolejnym roku zostaną ustanowione kolejne 3 rodziny zastępcze zawodowe.

Lp.	Rok	Prognozowana liczb rodzin zastępczych zawodowych
1	2019	3
2	2020	3
3	2021	3

3.4 Analiza SWOT – piecza zastępcza w Powiecie Mogileńskim.

MOCNE STRON	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> -działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie, -wykwalifikowana i kompetentna kadra pracowników podnosząca swe kompetencje, -szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze, - podejmowanie działań mających na celu wzmacnianie kompetencji rodzin zastępczych, -współpraca ośrodków pomocy społecznej na terenie Powiatu Mogileńskiego, -priorytetowe traktowanie idei zastępczego rodzicielstwa przez władze lokalne, - realizacja projektu partnerskiego „Rodzina w Centrum 2”, -funkcjonowanie placówki opiekuńczo-wychowawczej na terenie Powiatu Mogileńskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> -przewaga liczebna rodzin niezawodowych oraz spokrewnionych nad rodzinami zawodowymi, -zubożenie społeczeństwa, -brak wolontariatu, -niska efektywność pracy z rodzinami dysfunkcyjnym, -niska liczba asystentów rodziny, -niechęć rodzin biologicznych do nowych form pracy i wsparcia, -brak miejsc w istniejących zawodowych rodzinach zastępczych, - niska liczna kandydatów do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - możliwość korzystania z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz ze środków EFS. -promocja idei zastępczego rodzicielstwa w lokalnych mediach, stronie internetowej oraz podczas imprez powiatowych 	<ul style="list-style-type: none"> - szerzenie się zjawiska „negatywnej motywacji”, czyli kierowanie się czynnikami finansowymi podczas pełnienia funkcji rodziny zastępczej. - brak współpracy między instytucjami pomocy społecznej oraz sądami

-wzrost liczby zawodowych rodzin zastępczych - rezygnacja z pełnienia funkcji zawodowej rodziny
-wzrost efektywności pracy z rodzinami zastępczej w konsekwencji wypalenia zawodowego.
dysfunkcjonalnymi

IV. Podstawy prawne Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej.

Funkcjonowanie pieczy zastępczej regulują przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Na podstawie art 180 pkt 1 tej ustawy, do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja trzyletnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. Zgodnie z art 182 Ustawy kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie składa zarządowi Powiatu, coroczne sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.

Wspomniany trzyletni program rozwoju pieczy zastępczej stanowi niezbędny element do dokonania oceny funkcjonowania pieczy zastępczej na terenie Powiatu Mogileńskiego.

4.1 Działania i regulacje prawne związane z funkcjonowaniem Programu.

Na podstawie art. 76 ust 1 Ustawy Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej jest jednostka organizacyjna Powiatu, lub podmiot któremu Powiat zlecił organizację tego zadania na podstawie art. 190 Ustawy. Starosta Mogileński zarządzeniem Nr 43 / 2011 z dnia 28 grudnia 2011 roku, wykonywanie zadań Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej Powiatu Mogileńskiego powierzył Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej, zgodnie z Ustawą został zobowiązany do wykonywania następujących zadań :

- a) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- b) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnieniu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
- c) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- d) zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka;
- e) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-

wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawczy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;

f) zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;

g) zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;

h) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomoc wolontariuszy;

i) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;

j) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej;

k) zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;

l) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;

ł) prowadzenie działalności diagnostyczno- konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno- pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców objętych tą pieczę;

m) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

n) zapewnienie rodzinom zastępczym zawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;

o) zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji;

przedstawienie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.

p) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów

zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku;

r) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

W oparciu o art. 77 Ustawy rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka obejmuje się opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Koordynatora wyznacza organizator rodzinnej pieczy zastępczej, po zasięgnięciu opinii odpowiednio rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka. Zgodnie z Ustawą koordynator rodzinnej pieczy zastępczej powinien :

- a) udzielać pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej,
- b) przygotować, we współpracy z odpowiednią rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny- we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną, planu pomocy dziecku,
- c) pomóc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu,
- d) zapewnić rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostęp do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
- e) zgłosić do ośrodków adopcyjnych informację o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- f) udzielać wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej,
- g) przedstawiać corocznie sprawozdanie z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej jest zobowiązany do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną, w szczególności przez udział w szkoleniach i samokształcenie.

4.2 Zadania własne powiatu wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z w/w ustawą zadania związane z zapewnieniem dzieciom pieczy zastępczej należą do zadań własnych powiatu. Główne zadania w tym zakresie dotyczą: zapewniania dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, finansowanie świadczeń dla rodzin zastępczych oraz osób usamodzielnianych wynikających z w/w ustawy, finansowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub ~~pełnienia funkcji~~ dyrektora placówki

opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo- wychowawczych typu rodzinnego. Organizowanie wsparcia, szkoleń dla rodzinnej pieczy zastępczej oraz wsparcia dla osób usamodzielnianych. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.

V. Cele i zadania Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na terenie Powiatu Mogileńskiego na lata 2019 – 2021.

Głównym celem Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na terenie Powiatu Mogileńskiego na lata 2019 – 2021 jest :

„Podtrzymywanie i rozwój systemu pieczy zastępczej, wspieranie rodzin zastępczych w opiece i wychowaniu dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, pomoc w pokonywaniu pojawiających się trudności oraz wspieranie wychowanków pieczy zastępczej”.

Cel główny będzie osiągniany przy pomocy celów szczegółowych Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na terenie Powiatu Mogileńskiego na lata 2019– 2021, którymi są:

- 1) Tworzenie warunków dla efektywnego rozwoju pieczy zastępczej.
- 2) Przyznawanie rodzinom zastępczym i usamodzielnianym wychowankom świadczeń wynikający z przepisów prawa.
- 3) Udzielanie pomocy i wsparcia osobom realizującym Indywidualny Program Usamodzielnia.
- 4) Podwyższanie kwalifikacji pracowników organizatora pieczy zastępczej w celu efektywniejszego wypełniania zadań związanych z pieczą zastępczą.
- 5) Zacieśnienie współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, sądem rodzinnym, organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej w tym w przewycięzaniu problemów opiekuńczo – wychowawczych.

Planowane rezultaty:

1. Zapewnienie specjalistycznego wsparcia rodzinom zastępczym.
2. Scalenie dotychczasowych działań w spójny, efektywny system pieczy zastępczej.
3. Wzmocnienie kompetencji kadry.
4. Zbudowanie systemu współpracy z jednostkami dbającymi o dobro dzieci.

5.1 Działania związane z realizacją Programu.

5.1.2 Harmonogram

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU
Robert Musiałowski

Lp	ZADANIE	DZIAŁANIE	Realizator	Wskaźniki	Partnerzy	Termin realizacji
----	---------	-----------	------------	-----------	-----------	-------------------

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU
Robert Musiałowski

<p>Rozwój pieczy zastępczej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kontynuowanie działań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej; -kontynuowanie zatrudnienia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej; - kontynuowanie prac zespołu ds. pieczy zastępczej; - promowanie idei zastępczego rodzicielstwa; - objęcie rodzin zastępczych zawodowych, niezawodowych oraz spokrewnionych opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej; - zorganizowanie i przeprowadzenie szkoleń, warsztatów, spotkań, zajęć, grup wsparcia i superwizji dla rodzin zastępczych już istniejących; - udzielanie wsparcia dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej w formie np. warsztatów, treningów, spotkań, zajęć, szkoleń; - zapewnienie możliwości korzystania ze specjalistycznego poradnictwa rodzinnego dla rodzin zastępczych i naturalnych, w tym: psychologicznego/psychiatrycznego, pedagogicznego i prawnego; 	<p>Starostwo Powiatowe w Mogilnie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -liczba podjętych działań koordynator a rodzinnej pieczy zastępczej -liczba zatrudnionych h koordynator ów rodzinnej pieczy zastępczej -liczba udzielonego wsparcia rodzinom zastępczym i dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej -liczba pozyskanych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej 	<p>Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu, lokalne media, parafie, sądy rejonowe i kuratorzy, ośrodki adopcyjne, placówki oświatowe, ośrodki pomocy społecznej</p>	<p>2019-2021</p>
---------------------------------	--	--	--	--	------------------

1

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU
Robert Musiałowski

- kontynuowanie Powiatowe
działań w ramach Centrum
projektu partnerskiego Pomocy
„Rodzina w Centrum Rodziny w
2”;
-realizowanie zadań Mogilnie
nałożonych przez
ustawę o wspieraniu
rodziny i systemie
pieczy zastępczej, w
tym:
-pozyskiwanie
nowych kandydatów
do tworzenia rodzin
zastępczych
zawodowych,
niezawodowych
-kwalifikowanie
kandydatów
pragnących pełnić
funkcję rodziny
zastępczej poprzez
wydawanie opinii dot.
spełnienia warunków
a także oceny
predyspozycji
- organizowanie
szkoleń dla
kandydatów do
pełnienia funkcji
rodziny zastępczej
-wydawanie im
kwalifikacji
zawierających
potwierdzenie
ukończenia szkolenia,
opinię o spełnianiu
warunków i ocenę
predyspozycji do
pełnienia w/w funkcji.
- zawieranie umów
cywilno- prawnych z
zawodowymi
rodzinami
zastępczymi
-określenie limitu
rodzin zastępczych
zawodowych na lata
2019 – 2021.
-podejmowanie

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU
Robert Musiałowski

		działań związanych z przyjęciem dziecka do rodziny zastępczej. -pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny pomocowej -ocena sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.			
2	Stać współpracę ze środowiskiem lokalnym.	-współpraca z rodzinami pomocowymi, gminnymi ośrodkami pomocy społecznej, Sądem Rejonowym w Mogilnie, Policją, kuratorami sądowymi, organizacjami pozarządowymi i innymi. -współpraca koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z asystentem rodziny, przy opracowaniu planu pracy z dzieckiem i rodziną. -współpraca z placówkami oświatowymi, służbą zdrowia, ośrodkami adopcyjnymi -udział gminy właściwej ze względu zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, w ponoszeniu wydatków na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej. oraz w placówce opiekuńczo wychowawczej,	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie	Sąd Rejonowy w Mogilnie, ośrodki pomocy społecznej, policja, organizacje pozarządowe, gminy, ośrodki adopcyjne, placówki oświatowe	2019-2021

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU
Robert Musiałowski

		regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej, interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym				
3	Pomoc finansowa dla rodzin zastępczych.	-udzielanie rodzinom zastępczym pomocy finansowej zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.	Starostwo Powiatowe w Mogilnie PCPR Mogilno	Kwota wypłaconych świadczeń	-	2019-2021
4	Pomoc w usamodzielnianiu wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.	-udzielanie osobom usamodzielnianym pomocy zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; - udzielanie wsparcia w formie np. warsztatów, treningów, spotkań, zajęć, szkoleń;	Starostwo Powiatowe w Mogilnie, PCPR Mogilno	Liczba udzielonego wsparcia i pomocy	Opiekunowie usamodzielnienia, placówki oświatowe, rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu	2019-2021
5	Szkolenia dla kadry organizatora pieczy zastępczej	-udział w szkoleniach podnoszących umiejętności i poszerzających wiedzę z zakresu pieczy zastępczej, pracy z dzieckiem.	Powiatowe Centrum pomocy Rodzinie w Mogilnie, firmy zewnętrzne	Ilość ukończonych szkoleń	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu	2019-2021
6	Szkolenia dla kadry placówki opiekuńczo-wychowawczej	-udział w szkoleniach podnoszących umiejętności i poszerzających wiedzę z zakresu, pracy z dzieckiem.	Powiatowe Centrum pomocy Rodzinie w Mogilnie, firmy zewnętrzne	Ilość ukończonych szkoleń	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu	2019-2021
7	Funkcjonowanie placówki opiekuńczo-wychowawczej.	-Utrzymanie placówki opiekuńczo-wychowawczej, -zatrudnianie	Starostwo Powiatowe w Mogilnie, PCPR	Liczba placówek, liczba zatrudnionej	-	2019-2021

	wykwalifikowanej kadry - nadzór i koordynacja działalności placówki	Mogilno	kadry		
--	--	---------	-------	--	--

VI. Realizatorzy Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Mogileńskiego na lata 2019 – 2021.

Koordinatorem Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Mogileńskiego na lata 2019 – 2021, jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie, przy współpracy :

- Starostwa Powiatowego w Mogilnie
- Władz Województwa Kujawsko- Pomorskiego
- Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu
- rodzin zastępczych zawodowych,
- rodzin zastępczych niezawodowych i spokrewnionych,
- wychowanków pieczy zastępczej,
- ośrodków pomocy społecznej,
- sędziów i kuratorów Sądu Rejonowego w Mogilnie
- placówek oświatowych
- zakładów opieki zdrowotnej
- i innych.

VII. Źródło finansowania zadań Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Mogileńskiego na lata 2019 – 2021.

- budżet Powiatu Mogileńskiego,
- budżet państwa,
- odpłatność rodziców biologicznych,
- środki zewnętrzne, w tym środki z Unii Europejskiej,
- środki finansowe z gmin z tytułu pokrywanych wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy

VIII. Beneficjenci Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Mogileńskiego na lata 2019– 2021.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU
Robert Musiałowski

- rodziny zastępcze,
- osoby usamodzielniane,
- dzieci objęte opieką pieczy zastępczej, w tym przebywające w placówce opiekuńczo-wychowawczej,
- kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej,
- kandydaci do pełnienia funkcji rodziny pomocowej,
- kadra Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie i Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Marcinkowie.

IX. Monitoring Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Mogileńskiego na lata 2019 – 2021.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2019-2021 określa założenia dotyczące rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Mogileńskim.

Rzeczywistość społeczna podlega ciągłym zmianom. Powoduje to często, trudności w zrealizowaniu przyjętych założeń i wykonaniu zaplanowanych działań. Procesy zachodzące w społeczeństwie są dynamiczne i potrzeba wiele czasu, aby światło dzienne ujrzały efekty podejmowanych działań. Rzeczywistość przynosi nowe problemy, którym należy poświęcić czas, uwagę i nakład pracy.

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Mogileńskiego na lata 2019 – 2021 ma charakter otwarty, w odpowiedzi na zachodzące zmiany, a tym samym umożliwia dokonywanie uzupełnień i rozszerzanie niniejszego dokumentu o aktualne adekwatne do zastanej rzeczywistości społecznej oraz uregulowań prawnych zapisy. Koniecznym zatem staje się systematyczne monitorowanie realizacji programu, które umożliwi nadzorowanie działań, ich efektywność z godność realizacji z planem założonym w Programie. Jednocześnie umożliwi dynamiczne reagowanie na zachodzące zmiany. Powyższe będzie możliwe poprzez pozyskiwanie danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach programu od podmiotów zaangażowanych w realizację, przez koordynatora programu, którym jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie.

Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie, będzie co roku przedkładał sprawozdanie merytoryczne Radzie Powiatu Mogileńskiego łącznie ze sprawozdaniem z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

X. Podsumowanie.

Rodzina dysfunkcyjna nie potrafi zapewnić dzieciom bezpieczeństwa emocjonalnego. Negatywnie oddziałuje na osobowość dziecka, nie wyposaża go w system wartości, nie przekazuje tradycji, nie pobudza do rozwoju, aktywności, ciekawości świata. Rodzina powinna być najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka dającym poczucie przynależności i bezpieczeństwa, co jest niezmiernie ważne dla jego rozwoju. Praca z rodziną, powinna być rozpatrywana z perspektywy potrzeb dziecka.

Podstawową przyczyną umieszczenia dzieci w różnych formach opieki zastępczej jest brak realnej pomocy rodzinie poddanej całkowitej marginalizacji lub też niechęć rodziny pozostającej w kryzysie do podejmowania pracy.

Zatem istotą proponowanych rozwiązań jest stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną je wychowującą, jeżeli ma ona trudności w prawidłowym wypełnianiu swoich funkcji. Działania podejmowane w ramach tego systemu powinny zapewnić rodzinie taką pomoc, aby w jej efekcie wyeliminowane zostało zagrożenie zabrania dziecka z rodziny lub zapewniony szybki do niej powrót dla tych dzieci, które z uwagi na ich dobro, okresowo musiały zostać umieszczone poza rodziną.

Działaniom profilaktycznym, mającym na celu stworzenie dziecku odpowiednich warunków życia w jego środowisku rodzinnym, muszą towarzyszyć działania na rzecz doskonalenia i rozwoju różnych form pieczy zastępczej nad dzieckiem. Stąd też uzupełnieniem systemu pieczy zastępczej na terenie Powiatu Mogileńskiego stała się Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza, która wspomaga rodzinne formy w sprawowaniu pieczy nad dziećmi z zaburzeniami zachowania, zaburzeniami rozwoju, chorymi psychicznie, niepełnosprawnymi. Dzieci te wymagają codziennej pracy z wykwalifikowaną kadrą wspomagającą ich rozwój i dbającą o niwelowanie skutków zaniedbań i patologicznych wzorców.

Koniecznym zatem staje się ciągle inicjowanie i podejmowanie działań co przyczyni się do realizacji celu głównego jakim jest *„Podtrzymywanie i rozwój systemu pieczy zastępczej, wspieranie rodzin zastępczych w opiece i wychowaniu dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, pomoc w pokonywaniu pojawiających się trudności oraz wspieranie wychowanków pieczy zastępczej”*.

